

زاگرس نشینان

از دوران کهن تا کنون

سرشناسه : القاصی، رشنواد، ۱۳۵۱
 عنوان و نام پدیدآورنده : زاگرس نشینان از دوران کهن تاکنون / رشنواد القاصی
 مشخصات نشر : تهران: نقش گستران بهار، ۱۳۹۰.
 مشخصات ظاهری : ۳۳۶ ص. مصور. ۱۷ × ۲۳/۵ س م
 شابک : ۷ - ۰۱ - ۶۳۲۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸ : ۸۰۰۰۰ ریال
 فهرست نویسی بر اساس : فیبا
 موضوع : کوه نشینان -- ایران -- زاگرس -- تاریخ
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۰ : ۲ق ۲ / ۲۱۹۲ DSR
 رده بندی دیویی : ۹۵۵/۵۵ :
 کتابشناسی ملی : ۲۳۷۶۳۸۶ :

شابک: ۵ - ۰۵ - ۶۳۲۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸

زاگرس نشینان از دوران کهن تاکنون

مؤلف: رشنواد القاصی
 ناشر: مؤسسه نقش گستران بهار
 فهرست نویسی: فیبا
 سال چاپ: ۱۳۹۱
 شمارگان: ۱۰۰۰
 نوبت چاپ: اول
 قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی و اقتباس در گیومه در مستند نویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست

پیشگفتار	۵
مقدمه	۷
فصل یکم : هدایش جهان بر پایه یافته‌های علمی	۹
فصل دوم : زیستگاه دیرین انسان در غرب زاگرس	۱۹
فصل سوم : ریشه‌های لرستان در دوران پیش از تاریخ	۳۳
فصل چهارم : فلات ایران پیش از تاریخ	۵۹
فصل پنجم : زاگرس	۷۱
فصل ششم : آذربایجان	۱۵۷
فصل هفتم : کردستان	۱۶۹
فصل هشتم : کرمانشاه	۱۷۹
فصل نهم : ایلام	۲۰۹
فصل دهم : لرستان	۲۱۹
فصل یازدهم : خوزستان	۲۳۳
فصل دوازدهم : چهارمحال و بختیاری	۲۴۳
فصل سیزدهم : کهکیلویه و بویر احمد	۲۴۹
فصل چهاردهم : فارس	۲۵۷
فصل پانزدهم : بوشهر	۲۶۵

آگاهی به زاگرس مستلزم دانش در بارهٔ پیدایش تمدن در فلات ایران است. برای آگاهی در باره پیکره و شاخه‌های این درخت کهنسال باید ریشه و ساقه‌های آن را بر پایه منابع مستند بکاویم و بشناسیم. منابع ما نخست جستجو در دوران پیش از تاریخ است که انسانها به علت نداشتن سواد و خط قادر به ثبت وقایع تاریخی نبوده‌اند، اما دانسته‌های خود را سینه به سینه و در قالب افسانه‌ها و باورهای قومی منتقل می‌کرده‌اند. دوم دریافت از منابع تاریخ ثبت شده است. این تاریخ زمانی شروع شد که انسان از قلمرو حیوانات جدا شد، به تمدن رسید و به تدریج به ثبت وقایع پرداخت. کتابهای دینی و تاریخی، کتبها و آثار باقیمانده از دوران باستانی، اعم از یادگارهای مشهود یا گنجینه‌هایی که از زیر خاک بیرون کشیده شده‌اند، از جمله منابع تاریخ نگار است. در این نگارش کوشیده‌ام به اندازه مقدور از این منابع گوناگون بهره‌گیری کنم.

در سرآغاز کتاب سپاسگزاری خود را از استادان و دوستانی که اینجانب را در جمع‌آوری مدارک و منابع و تصاویر مورد لطف و عنایت بی دریغ قرار داده‌اند ابراز می‌دارم. از همسرم خانم مهنوش فردوسی و فرزندانم که با صبر و حوصله مرا در این راه تشویق کرده‌اند قدردانی می‌کنم. آقای سید فردوسی و فرزندم خانم ماندانا القاصی علاوه بر کمک در ویرایش متن، نظرات تکمیلی را مبدول داشته‌اند.

اینجانب نه پژوهشگر و نه داعیه‌آشنایی با تاریخ را دارم. تنها جوینده‌ای کنجکاوم که کوشیده‌ام خوشه‌ای از خرمن تاریخ این سرزمین را گرد آورم و با قلم قاصر به علاقمندان عرضه نمایم. رهین منت خواهم بود اگر خوانندگان ارجمند کاستی‌ها و نارسایی‌ها را گوشزد فرمایند و از دادن رهنمودهای روشنگرانه دریغ ننمایند. از خداوند منان برای همه عزیزان فرجامی نیک درخواست می‌کنم.

رسول القاصی

تیرماه ۱۳۸۹

مقدمه

نقد کریم بنی آدم

کتابها و روایات دینی، آفرینش طبیعت و انسان را جلوه‌ای از عظمت و اقتدار پروردگار عالم یادآوری نموده‌اند. به طوری که قرآن کریم با نیکوترین صورت در بین مخلوقات انسان را برتر و به احسن الخالقین خطاب و مورد عنایت قرار داده است و دیرینه نگاران بر پایه کاوش‌های علمی بر روی فسیل و سنگواره و تندیس‌های کهن و سایر منابع به جا مانده از دوران قبل از تاریخ طول عمر و ظهور زمین و انسان را اندازه‌گیری نموده‌اند همچنین آنها نماد عالم و سکوفایی طبیعت را از ذات باری تعالی بیان کرده و ظهور موجودات و تکامل در حیات انسانی را محصولی از زمین دانسته‌اند. زمین شناسان تاکید نموده پس از پایان دوران باران در عصر خشک دریاچه مرکزی ایران به تدریج عقب نشینی نموده و گرانبه‌زاد زاکرس از آب خارج و ظاهر گشته است. با مساعد شدن هوا و جدایی انسان‌های اولیه از حیوانات جنگلی انسان با محیط و محیط با انسان سازگار گردیده که ذریه آدم با رشد مغزی و توانایی ذهنی به عصر نوسنگی و مدنیت جدید رسیده است.

با احتساب به رسوب گذاری و حرکات کوهزایی و تحولات در لایه‌های زمین و اینکه زاکرس قسمتی از پیکره زمین است می‌توان گفت هر گونه تحول و عارضه زیستی در زمین سبب تغییر و تکامل در زاکرس هم گردیده است.

برای توصیف زاکرس و شناسایی زاکرس نشینان نیاز به شناخت سنگ بنای اولیه و کلیه عوامل اجتماعی آن از اعصار کهن تاکنون بوده که لازمه دسترسی به این نیازمندی

معمولاً بر اساس اطلاعات از منابع موجود اعم از کتاب و روایات دینی و تاریخی بر مبنای نظریه اهل فن بایستی تهیه و تدوین شود که این مهم به شرح فصل‌های آغازین این کتاب درباره پیدایش حیات در زیستگاههای اولیه و ریشه‌های فرهنگی اقوام کهن در فلات ایران و در کوهساران زاگرس، با جمال توصیف و برای تدوین از کتب زیادی به شرح منابع در پایان کتاب استفاده گردیده است.

خدایا چنان کن سرانجام کار تو خوشنود باشی و ما رستگار